

Lærervejledning til forløbet “EU på studieturen”

Lærervejledning til forløbet “EU på studieturen”	1
Formål og indhold i forløbet	2
Globale kompetencer på “EU på studieturen”	3
Global faglighed	4
Interkulturel dannelse	4
Horisont	5
Kaosparathed & handling	5
Forslag til struktur for “EU på studieturen”	6
Før studieturen:	6
Plan for lektioner før studieturen:	6
Overvejelser om temabaseret arbejdsmetode:	8
Forslag til ekstra litteratur	9
Metode	9
EU	10
Under studieturen	10
Plan for selve studieturen:	10
Overvejelser om valg af aktiviteter og arbejdsmetoder under studieturen:	12
Hvor byvandring/sociologisk rundtur?	13
Hvorfor gymnasiebesøg?	13
Overvejelser om interviews med videnspersoner:	14
Efter studieturen	15
Plan for lektioner efter studieturen:	15
Overvejelser om lektioner efter studieturen	18

Lærervejledningen er udarbejdet efteråret 2020 af Arben Deliu og Jørn Sørensen fra Globale Gymnasier.

Har modtaget tilskud fra Europa-Nævnet.

Formål og indhold i forløbet

Der har fra politisk side været diskussioner om at gøre gymnasiets studieture billigere og mere klimavenlige. Det er derfor oplagt at se på mulighederne for studieture inden for Europa. Formålet med forløbet er at bruge gymnasiets studietur til at belyse unge i forskellige europæiske landes syn på temaer, hvor EU spiller en vigtig rolle såsom; uddannelse, arbejdsmuligheder og migration i Europa. Studieture med sådanne formål vil bidrage til større forståelse af EU fra et ungdomsperspektiv. Tanken er at arbejde med EU i fagene uden at det nødvendigvis behøver at være det institutionelle og politiske perspektiv der er i fokus, og at "EU på studieturen" også kan indgå i andre fag end eksempelvis samfundsfag og historie. At arbejde med EU kan for mange unge være svært og opleves som et "tungt" emne. Ved at arbejde med temaet fra et ungdomsperspektiv og med elevernes egen indsamling af empiri forventes det, at unges interesse for temaer vedrørende EU øges, og at lysten til at engagere sig rent demokratisk kan øges.

Materialet kan med få tilpasninger anvendes på studieture hvor enten samfundsfag eller historie indgår i samarbejde med sprogfag eller naturvidenskabelige fag. Det er desuden oplagt at arbejde endnu mere med temaet efter studieturen i samfundsfag eksempelvis, hvorved eleverne med en større forhåndsviden om empiriske felter vedrørende EU i højere grad kan relatere sig til det mere teoretiske og begrebstunge om EU.

Der er her udarbejdet en lærervejledning med inspiration til, hvordan man tilrettelægger en sådan studietur med EU som tema, og den vil kunne tilpasses en lang række fag. Du kan bl.a. læse om baggrunden for nogle af de valg, vi har gjort i forhold til arbejdsformer og metode undervejs i afsnittet "Forslag til struktur for EU på studieturen". Der er i denne forbindelse også forslag til litteratur, der kan anvendes til eleverne i de tilfælde, hvor der ønskes en mere dybdegående viden om institutionerne i EU, EU's udvikling, teorier om EU, kvalitativ metode osv.

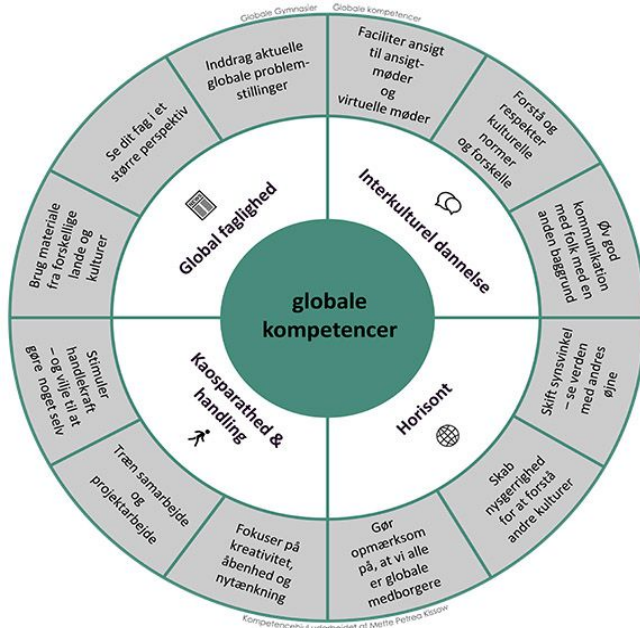
Inden dette vil vi gerne sige lidt om de globale kompetencer, der kommer i spil ved denne form for tilrettelæggelse af studietur.

Globale kompetencer på “EU på studieturen”

Som nævnt på forsiden er der en række faglige mål, der kan komme i spil i både historie og samfundsfag i forbindelse med forløbet. Det er desuden relevant at tale om kompetenceudvikling under studieturen, hvor særligt de globale kompetencer men også de innovative kompetencer kan komme i spil. Det innovative kan særlig komme til udtryk i forhold til det produkt eleverne udarbejder.

Begreber som globalisering og internationalisering kan opleves som luftige og vanskelige at få greb om i en didaktisk sammenhæng. Derfor er der i Globale Gymnasier, inspireret af Veronica Boix-Mansilla, udviklet “Det Globale Kompetencehjul”, som bryder det flyvske ned i fire håndterbare globale kompetencer: Global faglighed, Interkulturel dannelse, Horisont og Kaosparathed samt Handling. Det Globale Kompetencehjul kan med fordel anvendes i forløbet “EU på studieturen”. Kompetencehjulet tydeliggør de forskellige måder hvorpå, der kan arbejdes med globale kompetencer - eksempelvis på en studietur. Der er en kort forklaring til hovedelementerne i “Det Globale Kompetencehjul” nedenfor i relation til “EU på studieturen”, og derudover kan der læses mere om “Det Globale Kompetencehjul” på globalegymnasier.dk¹.

¹ <http://globalegymnasier.dk/om-globale-gymnasier/>, set den 23.10.2020

Global faglighed

Den globale faglighed kommer i spil i undervisningen, der inddrager aktuelle problemstillinger og behandler materiale fra forskellige steder i verden med de mulige forskelle, der opleves i synspunkter. I “EU på studieturen” skal eleverne netop udvælge et fagligt undertema, der rækker ud over Danmarks grænser og selv indsamle synspunkter og viden om emnet. Derudover præsenteres eleverne for et ressourcerum, hvor der er forskelligartet materiale fra forskellige steder i Europa, som kan give forskellige perspektiver på deres tema. Der opfordres til arbejde med forskellige materialer på forskellige sprog, hvilket der også lægges op til i ressourcerummet.

Interkulturel dannelse

Der arbejdes med interkulturel dannelse, når eleverne på studieturen besøger gymnasier andre steder i Europa og interagerer med andre borgere om emnet EU. Ved at lave interviews kan eleverne dele viden med andre unge i Europa, og der kan eventuelt arbejdes sammen om et fælles tema vedrørende EU. Ved at have ansigt til ansigt-møder øver eleverne god kommunikation med folk med en anden baggrund, og der arbejdes med forståelse og anerkendelse for andre kulturelle normer.

Horisont

I mødet med andre unge i Europa om EU som tema, udvides elevernes forståelse af sig selv som verdensborger med selvindsigt og udsyn. Der opnås dermed nye perspektiver på et EU-relevant tema, som eleverne herved opnår ny viden omkring. Dette skaber nysgerrighed for at forstå andre kulturer, og man ser verden med andre øjne.

Kaosparathed & handling

Sidst kan der arbejdes med kaosparathed og handling under “EU på studieturen”, hvor eleverne rustes til at handle på en uventet situation ved at bruge de kompetencer, de er i besiddelse af. Her tænkes særligt på det samarbejde eleverne kan have på studieturen med andre elever fra andre skoler i Danmark og Europa, og det at et møde med unge andre steder i Europa styrker eleverne i at involvere sig i nye sammenhænge og herved stimulere handlekraft. Mødet med jævnaldrende “virkelige” mennesker i Europa, der eventuelt oplever EU anderledes end unge danskere, kan øge unges nysgerrighed på området og lysten til engagement og deltagelsesdemokratiet i EU.

Forslag til struktur for “EU på studieturen”

Der findes ikke et perfekt udkast til en studietur, og ofte afhænger studieturens struktur af de aftaler man indgår, og da disse aftaler kan afvige, er det altid godt med fleksibilitet i programmet.

Følgende er udkast til en studietur, hvor emnet er ”*Unge i forskellige europæiske landes syn på bl.a. uddannelse, arbejdsmuligheder og migration i Europa*”. Emnet kan indgå som led i et forløb eller som supplement til et forløb. I dette eksempel afvikles selve studieture fra mandag til fredag, og der arbejdes med emnet fire x 70 min. lektioner før studieturen og seks x 70 min. lektioner efter studieturen. Hvis der arbejdes med fagene samfundsfag og/eller historie, er det som tidligere nævnt oplagt at have et længere forløb om EU inden eller efter studieturen, for også at have plads til det mere institutionelle og begrebstunge perspektiv på EU, som der er mindre fokus på i dette forløb. Da dette forløb kan vække interessen for arbejdet med EU, kan det mere begrebstunge perspektiv med fordel placeres i et forløb efter studieturen. Herved har eleverne en større empirisk viden, som kan anvendes til arbejdet med teori om EU.

Før studieturen:

Plan for lektioner før studieturen:

Lektion 1: Introduktion til emnet, gruppedannelse samt søgearbejde i ressource rum

Materiale:

- Ressourcerummet om EU-temaer.

Sekvenser:

1. Lærerrepræsentation af emnet og de temaer, der kan arbejdes med i forbindelse med “EU på studieturen”.
2. Gruppedannelse efter de temaer hver enkelt elev finder mest spændende.

- Grupperne skal ikke blive for store, men størrelsen afhænger af opgavens omfang og det produkt, der er påtænkt. Hvis produktet er oplæg med afsæt i arbejde på studieturen, kan opgaven løses af tre personer, men hvis produktet skal være et videoprodukt, podcast eller internetbaseret produkt, kan der være behov for flere pr. gruppe.
3. Grupperne diskuterer med afsæt i deres forhåndsviden om temaet og præsenterer i plenum:
- Hvad fascinerer jer ved emnet?
 - Hvad ved I om temaet?
 - Hvad ved I om EU's rolle på området?
 - Hvilke forestillinger har I om unges holdning til temaet i studieturslandet?
4. Hver gruppe læser om valgte tema og finder ny viden i de dertil knyttede artikler.

Lektion 2: Arbejde med ressourcerum med EU-temaer

Materiale:

- Ressourcerummet om EU-temaer.

Sekvenser:

1. Fortsat læsning i ressourcerummet
2. Eleverne finder frem til de problemstillinger, der rejser sig med temaet.
3. Hver gruppe præsenterer disse problemstillinger i plenum.
 - Herved kan grupperne inspirere hinanden til mulige problemstillinger i relation til EU-temaet.
4. Præsenter lektie til næste lektion:
 - Eleverne læser metodedokumentet + evt. relevante sider om metode i det faglige materiale, læreren udvælger til eleverne.

Lektion 3: Introduktion til metode + udarbejdelse af interviewguide

Materiale:

- Metodedokumentet i ressourcerummet + evt. relevante fagbøger om metode. Se forslag nedenfor denne lektionsplan.

Sekvenser:

1. Lærerpræsentation af metode der skal anvendes på studieturen: Observation, interview, mikrohistorie og oral history.
2. Eleverne påbegynder arbejde med interviewguide.
3. Præsenter lektie til næste lektion:
 - Eleverne brainstormer over mulige spørgsmål til interviewguiden. Hver elev skriver minimum fem spørgsmål inden næste lektion.

Lektion 4: Udarbejde interviewguide

Materiale:

- Metodedokumentet i ressourcerummet + evt. relevante fagbøger om metode. Se forslag nedenfor denne lektionsplan.

Sekvenser:

1. Eleverne fortsætter arbejde med interviewguide med afsæt i deres tema.
2. Grupperne giver feedback på hinandens interviewspørgsmål:
 - To grupper sættes sammen, og der fokuseres på feedback med henblik på at deres valgte problemstillinger er blevet operationaliseret til deciderede interviewspørgsmål. Eleverne skal her være opmærksom på, at faglige problemstillinger skal operationaliseres til spørgsmål, der er forståelige for interviewpersonerne.
3. Eleverne arbejder videre med afsæt i den feedback, de har fået af den anden gruppe og færdiggør deres interviewguide

Overvejelser om temabaseret arbejdsmetode:

Lærerne deler ressourcerummet om EU-temaer med eleverne samt metodedokumentet i lektionerne inden studieturen. Dermed har eleverne et fagligt og empirisk afsæt, som kan bruges både til at give eleverne forhåndsviden, men også hjælpe med at formulere spørgsmål. Der arbejdes ud fra temabaserede opgaver med afsæt i det overordnede emne: ”De unge i forskellige

europæiske landes syn på uddannelse, arbejdsmuligheder og migration i Europa”. Emnet har en række underemner/temaer:

- Tema 1: Samarbejde eller konkurrence i EU og Europa under Covid-19
- Tema 2: Identitet - EU borger?
- Tema 3: Demokrati og menneskerettigheder
 - Tema 3a: EU's arbejde med demokrati og menneskerettigheder
 - Tema 3.b: EU's mulige udvidelse
- Tema 4: Migration i EU og Europa
 - Tema 4.a: Unges arbejdsmuligheder - en årsag til migration
 - Tema 4.b: Uddannelse og kompetencer
 - Tema 4.c: Konsekvenser af migration for oprindelseslandet
 - Tema 4.d: Synet på migranter i modtagerlande

De forskellige temaer understøttes af ressourcerummet, som kan suppleres med materiale, der anvendes op til studietursforløbet. Ressourcerummet består af en inspirationstekst om hvert tema samt en liste over mulige links til artikler, statistikker m.m., der kan give eleverne en forståelse for deres tema, og inspirere til spørgsmål de skal stille til de jævnaldrende og videnspersoner. Fordelen ved temabaserede opgaver er, at eleverne dermed foretager et valg og får ejerskab over opgaven. Det er ofte med til at motivere dem yderligere. Ved at opbygge rammerne, ved inddragelse af ressourcerum og udførelse af interviews, ligger ansvaret hos eleverne. Udover ansvaret har de friheden til at forme opgaven efter deres interesse.

Forslag til ekstra litteratur

Følgende er forslag til materiale der kan anvendes udover metodedokumentet samt ressourcerummet om EU:

Metode

- Helligsø, Kasper Pape et al.2015. *Feltarbejde – Antropologisk metode i gymnasiet*. København: Lindhardt og Ringhof.

- Kjeldstadli, Knut. 2002. *Fortiden er ikke hvad den har været – en indføring i historiefaget*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag
- Petersen, Hassing og Henriksen. 2018. *Metodebogen*. Forlaget Columbus

EU

- Andriansen, Inge et al. 2020. *Fra oplysningstid til europæisk integration*. København: Gyldendal <https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk>
- Nielsen, Julie Hassing og Mads Dagnis Jensen. *Europa på vej*. Århus: Systime <https://europapaavej.systime.dk>
- Vormsby, Sarah. *Flugten til Europa*. Århus: Systime <https://flugtentileuropa.systime.dk>

Forslag til artikler m.m. til arbejde med temaerne kan findes i ressourcerummet.

Under studieturen

Plan for selve studieturen:

Mandag - Udrejsedag	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udrejse <ul style="list-style-type: none"> - Afgang samt ankomst og indkvartering 2. Fagligt arbejde <ul style="list-style-type: none"> - Eleverne arbejder i grupper med at færdiggøre spørgsmål, de skal bruge til interviews. 3. Fællesspisning <ul style="list-style-type: none"> - eleverne stifter bekendtskab med lokal madkultur.
Tirsdag - Byvandring/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formiddag: Lærerstyret byvandring og sociologisk rundtur: <ul style="list-style-type: none"> - Første del af byvandringen er lærerstyret, så eleverne kan skabe sig overblik over byen.

<p>sociologisk rundtur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eleverne får i grupper udleveret udprintet observationsskema til sociologisk rundtur (fra metodedokumentet) til udfyldelse undervejs. <p>2. Eftermiddag: Elevstyret byvandring og sociologisk rundtur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anden del af byvandringen afvikles på egen hånd i de valgte grupper og dertil knyttede EU-temaer. - Eleverne går i deres valgte grupper og laver små interviews, som kan inddrages i besvarelsen.
<p>Onsdag - Besøg lokalt gymnasium</p>	<p>1. Besøg på lokalt gymnasium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eleverne besøger lokalt gymnasium og møder jævnaldrende. Eleverne taler sammen om at være ung gymnasieelev i pågældende land. - Eleverne laver interviews med jævnaldrende med afsæt i interviewguide og valgte tema. <p>2. Bearbejdning af interviews:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eleverne får tid til at bearbejde de små interviews, de har lavet med eleverne. Det er vigtigt, at eleverne efter afsluttede interviews har tid til at sætte sig ned og samle op på deres noter og muligvis lyd og videooptagelser. <p>3. Eftermiddag kan afsættes til andet indhold på turen.</p>
<p>Torsdag - Møde videnspersoner</p>	<p>1. Interview og korte foredrag med videnspersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opgaver i grupper hvor eleverne kan lave interviews med forskellige personer alt efter emnet, de har valgt at arbejde med. - Et 30-35 min. foredrag kan efterfølges af 10 minutters spørgsmål. Dernæst kan man placere videnspersoner efter tema, og eleverne kan skiftevis gå til videnspersoner, lave interview, samt tale sammen i gruppen om de svar de har fået.

	<p>Dernæst kan de i runde to enten gå tilbage til videnspersonen og stille opfølgende spørgsmål eller gå til en anden vidensperson, hvor de kan få emnet belyst fra en anden vinkel – Videnspersoner kan være universitetsforskere, journalister, repræsentanter for foreninger m.fl.</p> <p>2. Bearbejdning af interviews:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eleverne får tid til at bearbejde de interviews, de har lavet med videnspersonerne. Den sidste dag kan de få mulighed for at samle op på deres feltarbejde og forberede en skitse til videre arbejde hjemme.
<p>Fredag - Udflugt og hjemrejse</p>	<p>1. Udflugt og fælles frokost</p> <p>2. Hjemrejse</p>

Overvejelser om valg af aktiviteter og arbejdsmetoder under studieturen:

Vi har valgt at studieturen primært består af elevernes egen indsamling af empiri om unge i forskellige europæiske landes syn på bl.a. uddannelse, arbejdsmuligheder og migration i Europa. Studieturen vil på mange måder have karakter af feltarbejde, hvor eleverne arbejder med interviews og observationer. Feltarbejde er blevet et krav i flere af fagene, og en studietur er oplagt til et feltarbejde. Der er altså meget mindre fokus på museumsbesøg, besøge Europa-Parlamentet og lignende på "EU på studieturen" men mere elevernes egen indsamling af empiri på området og mødet med andre unge. Eleverne kan gennem interviews- med særligt jævnaldrende - opleve en forbindelse og relevans for dem selv, og dette kan styrke deres nysgerrighed. Feltarbejdsmetoderne handler om at være nysgerrig.² At stille spørgsmål og at undres handler om at forstå andre unges motiver til f.eks. at emigrere, deres valg af uddannelse m.m. Ethvert feltarbejde består af projektudvikling, udførelse i praksis, analyse og til sidst

² Helligsø, Kasper Pape et al. 2015. Feltarbejde – Antropologisk metode i gymnasiet. København: Lindhardt og Ringhof. s.11-12

formidling. Et feltarbejde vil give en ny viden, og dermed involverer det nytænkning. Med nytænkning er vi også ind på det innovative – feltarbejde er innovativt forstået på den måde, at projektet skaber en ny viden og nye måder at forstå det tema, man beskæftiger sig med.³

Hvor byvandring/sociologisk rundtur?

Ved at lave byvandring, hvor eleverne udfylder observationsskema og laver småinterviews, får eleverne et bredere indblik i emnet udover de jævnaldrendes og videnspersonernes input. Interviews har her også den betydning, at eleverne kan afprøve deres spørgsmål og gøre dem skarpere. Ligeså vigtigt er, at de får formuleret og formidlet spørgsmålene og dermed får større mod på at stille spørgsmålene i forbindelse med gymnasiebesøget og i forbindelse med foredrag/interviews med videnspersoner. Det kan ofte virke grænseoverskridende for eleverne at skulle lave interviews af fremmede personer, og småinterviews på gaden kan hjælpe dem med at overvinde forhindringen. Samtidig kan det være første gang for mange elever at arbejde med interview.

Hvorfor gymnasiebesøg?

Gymnasiebesøg har mange elementer, men en af dem kan være, at eleverne får lov i grupper (efter tema) at tale med jævnaldrende. Ofte vil lærerne også stille sig til rådighed, og dermed får eleverne flere vinkler på deres emne. Det er en god ide at aftale med gymnasiet på forhånd og gøre dem opmærksom både på strukturen men også emnerne. I mange centraleuropæiske og sydeuropæiske lande er pensum ret rigtigt, men muligvis kan der være luft, hvor der kan samarbejdes videre i forhold til emnet.

Mødet med jævnaldrende giver fagligt udbytte, men det er også med til at danne eleverne. Som nævnt er der ingen tvivl om, at mødet er med til at udvikle eleverne både fagligt, socialt og personligt. Det kan sagtens arrangeres, at eleverne laver noget sammen efter afsluttet gymnasiebesøg, men her er det vigtigt at koordinere med egne elever. Der er ingen tvivl om, at eleverne vil have glæde af at se byen igennem jævnaldrendes øjne, men der skal også være plads til at klassen laver noget sammen. På mange af vores gymnasier kommer eleverne fra et større

³ Helligsø, Kasper Pape et al. 2015 s.13

opland, og det er ikke sikkert, at de så tit har mulighed for at tilbringe tid sammen. Dermed er en studietur vigtig for klassens sociale forhold og kan opbygge nye relationer i klassen og styrke de allerede etablerede. Med det i tankerne er det vigtigt, at der ikke laves aftaler med lokalt gymnasium, som ikke kan indfries, og aftaler mellem de unge skal ske naturligt og frivilligt. Dermed undgår man misforståelser og fejlfortolkninger. Der er også mulighed for, at enkelte elever forlænger deres ophold med homestay og dermed får oplevet landet gennem de lokales øjne.

Overvejelser om interviews med videnspersoner:

Videnspersoner kan være en journalist, en underviser på universitetet, en lokalpolitiker, person fra menneskerettighedsorganisation, forening m.fl. Det sidstnævnte kan f.eks. være en forening af unge polakker i Storbritannien; <https://polsoc.org.uk>. Ofte kan lærerne på gymnasiet være behjælpelige med videnspersoner.

Aftaler med videnspersoner kan være udfordrende, især hvis der er tale om diplomater, forskere, politikere og journalister. Selv aftaler i god tid kan ikke være en forsikring om, at de ikke bliver forhindret. Derfor er det altid en god ide at have flere personer, man kan henvende sig til, og/eller man må acceptere, at nogle melder fra. Det kan for eleverne være en metodisk overvejelse. Videnspersoner vil gerne på forhånd kende temaerne, og nogle vil også gerne kende spørgsmålene, der bliver stillet. Sidstnævnte kan gøres fleksibelt ved, at der nævnes et overordnet emne, og de undertemaer eleverne arbejder med.

I forhold til rammen for foredrag og interviews med videnspersoner er det bedst at tage afsæt i en kombination af korte foredrag og interviews. Korte foredrag med plads til spørgsmål er vigtige, da eleverne er vant til sekvensbaseret undervisning, og mange vil falde fra under længere foredrag.

Efter studieturen

Plan for lektioner efter studieturen:

Lektion 5: Transskribering og kodning af interviews

Materiale:

- Metodedokumentet fra ressourcerummet
- Eventuelt fagbøger om metode udvalgt af læreren
- Egne interviews

Sekvenser:

1. Præsenter målet og formen for den fremlæggelse eleverne skal lave i lektion 9.
2. Eleverne får styr på deres interviews og observationer.
3. Eleverne skal transskribere/trække de vigtigste informationer ud fra interviews.

Lektion 6: Transskribering og kodning af interviews + begyndende analyse

Materiale:

- Metodedokumentet fra ressourcerummet
- Eventuelt fagbøger om metode udvalgt af læreren
- Egne interviews
- Udfyldt observationsskema.

Sekvenser:

1. Eleverne arbejder fortsat med at transskribere/trække de vigtigste informationer ud fra interviews.
2. Kodning af interviews:
 - Eleverne kan med fordel bruge et A3-ark, hvorpå de skriver deres EU-tema centralt placeret på arket, og pile til de vigtige problemstillinger i temaet. Under hver problemstilling nedfældes nøgleinformation fra interviews og byvandringen.
3. Analyse af interviews:

- Eleverne bruger i forlængelse af kodningen deres observationsskema til at analysere sig frem til mulige forklaringer på holdninger om EU-temaet, som det viser sig i interviews foretaget på byvandringen.
- Eleverne benytter sig desuden af metodiske værktøjer til at analysere sig frem til mulige forklaringer og holdninger om EU-temaet, som eleverne har fået gennem interviews med jævnaldrende og videnspersoner.

Lektion 7: Analyse af interviews og sammenligning

Materiale:

- Egne interviews
- Udfyldt observationsskema.
- Ressourcerummet om EU-temaer

Sekvenser:

1. Eleverne sammenligner informationer, de har erhvervet sig gennem interviews med jævnaldrende, videnspersoner, samt i forbindelse med byvandringen.
 - Hvilke forskelle og ligheder ses der i de forskellige interviews? Hvorfor?
2. Pointer fra egen empiri (A-3 arket) sammenlignes med viden fra ressourcerummet om EU-temaer, som eleverne blev præsenteret for inden studieturen.

Lektion 8: Udarbejdelse af præsentation

Materiale:

- Egne interviews
- Udfyldt observationsskema.
- Ressourcerummet om EU-temaer

Sekvenser:

1. Der forberedes et oplæg af 25 minutters varighed. Oplægget skal indeholde: temaet, centrale problemstillinger, besvarelse af problemstillingerne, samt metodiske overvejelser i forbindelse med besvarelsen af problemstillingerne og konklusion.
 - Formålet er et oplæg, som eleverne fremlægger for hinanden i beslægtede temaer.

Lektion 9: Præsentation af ny viden fra studieturen

Materiale:

- Præsentationer

Sekvenser:

1. Præsentationer:

- Ideen er at to grupper (eventuelt med beslægtede men ikke samme temaer) går sammen og præsenterer deres arbejde for hinanden. Her skal eleverne både komme ind på deres tema, problemstillinger, besvarelsen af problemstillinger og metodiske overvejelser med henblik på besvarelsen af problemstillingerne. Oplæggene skal have varighed af 25 minutter.

2. Grupperne finder centrale konklusioner:

- Eleverne i de to grupper enes om de centrale konklusioner (3-4), der rejses af deres temaer. Igen er det eleverne, der er i fokus i forhold til at sætte retningen på forløbet og hermed også have ejerskab.

Lektion 10: Debat om ny viden fra studieturen

Materiale:

- Konklusioner fra præsentationerne.

Sekvenser:

1. Klassen samles og konklusionerne fra arbejdet med fremlæggelserne om EU-temaer skrives på tavlen af eleverne.

2. Debat om konklusionerne fra arbejdet med EU-temaer:

- Eleverne skal tage stilling til de anførte konklusioner om EU-temaerne igennem "Four corners metoden". Læreren udvælger en konklusion/påstand fra elevernes arbejde, som hver enkelt elev i klassen så skal tage stilling til. Eleverne placerer sig i fire hjørner af klassen alt efter, hvilken holdning de har (meget enig, enig, uenig, meget uenig) til den givne påstand. Læreren kan her udvælge elever til at forklare og argumentere for, hvorfor de står, hvor de står. Disse argumenter diskuteres og vurderes.

- Denne sekvens gentages et passende antal gange med nye konklusioner.
3. Afslutende klasserefleksion hvor eleverne sammenligner deres nyerhvervede viden om unges syn på migration, menneskerettigheder osv. i Europa med deres forhåndsviden:
- Hvad er du overrasket over?
 - Er der forhåndsviden, som er blevet bekræftet gennem arbejdet?
 - Reflektér over hvilke globale kompetencer du har arbejdet med på “EU på studieturen” (Anvend det globale kompetencehjul).

Overvejelser om lektioner efter studieturen

Det er vigtigt, at eleverne får tid til at bearbejde den empiri og viden, de har erhvervet på studieturen - særligt med henblik på det faglige udbytte af deres valgte EU-tema. Samtidig er det vigtigt, at eleverne på en eller anden måde får præsenteret deres arbejde for andre elever, så eleverne får udvidet deres horisont i forhold til unge i andre landes syn på migration, menneskerettigheder osv. i relation til EU. Vi har i forlængelse af dette valgt at lave en fælles afslutning i klassen, hvor de vigtigste konklusioner fra arbejdet med temaerne skrives på tavlen og diskuteres efter “Four corners-metoden”. Ved at bruge denne metode bliver eleverne nødt til at tage aktivt stilling til den givne konklusion/påstand. Der skabes herved mulighed for debat i klassen for alle elever omkring de udvalgte konklusioner om EU-temaerne, og lysten til at deltage i en demokratisk debat om emnet udvikles. Her er det en fordel, at alle elever på studieturen har indsamlet empiri og viden, hvilket gør det nemmere for mange at tage stilling i debatten og argumentere for holdningen.